

знае, че съм на лагер там. Дете съм аз, ама си чукам на тъпана... И вика, в лагера бягайте, там зимаме едно дете да чука на тъпана. И имаше две походки със стрели, които ни снимаха (вероятно камери, фартове – б.а.). В шейсе и осма списание от Германия дойде и се видяхме [А.М., с. 28].

В сферата на звукозаписната дейност, в БНР и Балкантон изяви имат петрички зурнаджии, може би защото техният звук на зурните, репертоар, творчески биографии и изяви са свързани преди всичко с българската народна музика. В БНР записи са правили Шеин Куртов, Демко Куртов, Селим Демиров. В сборен албум на Балкантон, издаван на грамофонна плоча и компактдиск съответно през 1986 и 1990 г. “Български музикален фолклор – 1 /Пирин, Средна Западна България и Тракия/” се съдържа изпълнена от зурнаджийска формация пиеса “Бавна мелодия и хоро” [D.1]. В книжното тяло липсва информация за изпълнителите, но се установи, че записът е на групата на Шеин Куртов. Големият майстор е направил своя версия на “Ески мангусар”, наричано от зурнаджиите “най-тежкото и най-хубавото хоро”. Запазена е подялбата на бавна и бърза част, но към трите построения, които се свирят в определена последователност в традиционния вариант, е подходено творчески. Хорото от танцова инструментална мелодия е превърнато в концертна пиеса. Характерният стил на майстора се познава по богатата орнаментика, чисто изсвирените тонове, завършените фрази, техническата виртуозност. Пиесата е добра илюстрация както на индивидуалния почерк на изявен майстор, представител на петричкия зурнаджийски стил; така и на промяната, която се забелязва в зурнаджийското свирене след излизането на свирачите от локалните среди и школовката им във фолклорните ансамбли.

Дискографията на зурнаджийска музика в България не е богата. Освен споменатата “Бавна мелодия и хоро”, преди 10.XI.1989 г. има малко изпълнения на зурнаджии, тиражирани на грамофонна плоча или компактдиск. Най-ранно е *хоро*, изпълнено от неизвестни зурнаджии и тъпанджии, записано през 1927 г. на грамофонна плоча и препубликувано от Лорен Броди (“*Nora zurla and tupan*”) в компилацията ѝ с ранни записи на българска традиционна музика “*Song of the Crooked Dance*” [D.18]. Балкантон публикува албум “Пирин пее” с документални изпълнения от едноименния фолклорен събор, сред които три зурнаджийски: *Трите стъпки (Юч аяк)* – групата на Марин Зурнаджиев от Гоце Делчев, *Касанско хоро* – групата на Манчо Камбуров от Разлог и *Русалийски игри* – групата на Симеон Димитров (Селим Демиров) от Петрич. Записите са правени от Радио Благоевград, съставител на плочата и автор на анотацията е Александър Кокарешков [D.5].

През 90-те години се появяват първите албуми, съдържащи само зурнаджийска музика, както и такива, в които певци, аранжори и композитори използват зурни като оригинална звукова инкрустация.

През 1996 г. в София сестри Бисерови и зурнаджийска група от с. Кавракирово в състав Яшар Чиликов – първа зурна, Сали Чиликов – втора зурна и Есреф Мустафов – тъпан, записват съвместен албум, издаден от “Балкантон” [D.10]. Албумът “Дилото” е във формат аудиокасета и съдържа 10 песни и 3 инструментални пиеси: *Гайда аваси*, *Кючек* и *Ръченица*. Съчетаване на женско пеене със зурнаджийско свирене е нещо ново, непознато в традицията. Според Митра Бисерова идеята за подобен експеримент ги осенила със сестрите ѝ, след като търсили нови начини да впечатлят западната публика и си спомнили колко ефектно звучали петричките зурни на сватбата на брат им в с. Левуново, Санданско [М.Б., с. 2].